

Xəzərin Dalgası ilə Bayrağın Dalgası: Zəfərin Beşilliyinə Doğru

Bu ilin payızı bənzərsizdir. 5 il əvvəl in payızının ruhu-nu yaşatdığı üçün, "əllərdə, könüllərdə və dillərdə qərar tutan bayrağımız" payızın həzin-həzin əsən yelində in-cəliklə dalğalanır. Bu dalğalanma ruhun dünyaya salamıdır, bu dalğalanmada Azərbaycan Ordusunun qüdrətinin mətin-liyi var. Azadlıq meydanına axışanlar bu mətinliyin doğma-lığından keçib müqəddəsliyin tarixi görüntülərinin cazibəsi-nə düşəcək. Bu görüntülər 5 il əvvəl in döyüşlərində qazanıl-mış Zəfəri tarixləşdirənlərin, onların Zəfərinin ruh qardaşla-rının mətin yerləşləriylə tamamlanacaq...

Xəzər də dalğalanır, bayrağımız da. Bu qoşa dalğalanmada azərbay-canlıq ruhu görənlik qürurla deyirlər ki, "Mən azərbaycanlıyam!"...

2020-ci il dekabrın 10-da Azadlıq meydanında keçirilən Zəfər paradında 3000 nəfərdən çox şəxsi heyət, 150-dək hərbi texnika, silahlanmaya yeni qəbul edilmiş müasir hərbi texni-kalar, raket və artilleriya qurğuları, ha-va hücumundan müdafiə sistemləri iştirak etmişdi. Ötən əsrin 90-cı illə-rində erməniliyin ilk mitinqinin niyyəti 2023-cü il noyabrın 8-də Xankəndidə keçirilən hərbi paradın iştirakçılarının ayaqları altında qaldı. 1919-cu il iyu-lun 29-da Xankəndidə Azərbaycan Demokratik Respublikasının qoşunla-rının hərbi paradı keçirilib. Yadıma bir el deyimi düşür: "Dərin qazma, özün düşsənsən..."

İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycan Ordusu tarixi Zəfər qa-zandı. Bu Zəfər işğalın sonu oldu. 30 ilə yaxın işğalda qalan ərazilərimizdə qələbə bayraqları dalğalandı. Dünya bir daha inandı və əmin oldu ki, Azər-baycan Ordusu güclü ordudur.

Mahiyyəti baxımdan böyük qələ-bələr həmişə böyük miqyasda qeyd olunur. Azərbaycan Ordusunun qa-zandığı tarixi Zəfər böyük Zəfərdir. Həvadarlarının siyasi və hərbi kömə-yinə ümidlənen Ermənistan 2020-ci ilin sentyabrına kimi yeni əraziləri iş-ğal etmək üçün bütün siyasi və hərbi üsullardan, vasitələrdən istifadə edir-di. Ona görə dünya ictimaiyyəti Azər-baycan Ordusunun zəfərinə tarixi Zəfər dedi. Tarixi Zəfərdən az sonra - dekabrın 10-da Bakının Azadlıq mey-danında hərbi parad keçirildi. "Azad-lıq meydanında paradlar çox keçirilib. Ancaq bu paradın xüsusi önəmi var. Bu, Zəfər paradıdır. Bu, tarixi hadisə-dir" - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev belə dedi. Zəfər tarixi Zəfər idi, parad tarixi parad idi, qürur tarixi qürur oldu!

İkinci Qarabağ müharibəsində Türkiyə Azərbaycan haqq işini nəinki dəstəklədi, həm də mənə onun yan-ğında oldu. Türkiyə müharibənin ilk günlərindən Azərbaycana kömək gös-tərdi. 10 dekabr paradında iştirak edən Türkiyə Respublikasının Prezi-denti Rəcəb Tayyib Ərdoğan qardaş-lıq manifesti hesab ediləsi çıxışında dedi: "Qarabağ artıq Ana Vətəninə qovuşmuş, otuz illik həsrət sona çat-mışdır. Türkiyə və Azərbaycan olaraq bundan sonrakı hədəfimiz bu torpaqları daha abad, daha inkişaf etmiş, ullaqlarımızın daha yaxşı yaşayacağı bir yerə çevirmək üçün mübarizə aparmaqdır!"

2023-cü il noyabrın 8-də Xankəndidə keçirilən hərbi paradı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev demişdi: "XXI əsrdə heç bir or-du bizim qədər peşəkarlıq, fədakarlıq göstərməmişdir. Heç bir xalq öz doğ-ma torpağını bu qədər əziz tutub uğ-runda ölməyə hazır olmamışdır".

2020-ci il paradı tarixi Zəfərin, 2023-cü il paradı Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasının paradı idi. Bu parad Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün toxunulmazlığına verilən zəmanətin paradı kimi tarixləşdi...

Tarixi Zəfərin 5 illiyinə həsr olunmuş hərbi paradı Azərbaycan Respubli-kasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ər-doğanın, Pakistan İslam Respublika-sının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin, Slovakiya Respublikasının Baş nazirinin müavininin və müdafiə nazirinin, Səudiyyə Ərəbistanının müdafiə nazirinin müavininin, Serbiyanın Baş Qərargah rəisinin, Qaza-xistanın, Qırğızistanın müdafiə nazir-lərinin, Özbəkistanın müdafiə naziri-nin müavininin iştirakı bu paradın beynəlxalq mahiyyətli parad olduğunu təsdiq etdi, həm də Türkiyə-Azərbaycan-Pakistan dövlətlərinin qardaşlıq ittifaqının yeni formulu kimi tarixləşdi.

Parad Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dediyi fikir də - "Beş il bundan əvvəl Zəfər para-dında da əziz qardaşım Rəcəb Tayyib Ərdoğan bizimlə bərabər idi. Bu gün işe bizimlə bərabər digər əziz qardaş-ım iştirak edir. Qardaş Pakistanın

tan Ordusunun parad heyəti iştirak et-di. Bu da paradın beynəlxalq mahi-yəti əməli hesab edilə bilər...

Türkiyənin və Pakistanın parad he-yətlərinin ahəngdar yerləşməsi sevgi var, qürur var, şükranlıq var - Zəfər günü Azərbaycanda olmağın şükranlı-ğıdır, sevincidir, Zəfərin 5 illiyinə həsr edilmiş paradın iştirakın qürurudur; ruhun qardaşlaşması dünyanın hey-rətinə döndərdən daha möhtəşəm olur...

Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin, Hərbi Hava Qüvvələrinin, İnsansız Sistem Qoşunlarının, Hərbi Dəniz Qüvvələri-nin, Quru Qoşunlarının bayrağı altın-da ordu korpuslarının, Dövlət Sərhəd Xidmətinin, Xüsusi Kaşfiyyat Xidmə-

2M" zenit-raket kompleksləri keçir.

Qürurun boyu parad boyu bərabər-dir, paradın boyu - tarixi Zəfərin. Eyni ovqatı digər texnikaların keçidi də ya-xadır...

Azadlıq meydanının üzərində Azər-baycan və Türkiyə pilotlarının iştirakı ilə Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus döyüş təyyarələrinin və helikopterlə-rin uçuşunu izləyərkən, bir anlığa 5 il əvvəl in payızını xatırladım. Televizi-yada bir süjet göstərilirdi: qırıcılarınm-zin səsinə eşidincə, düşmənin iri qruplaşmasının şəxsi heyəti hara gəl-di qaçır, hara gəlirdi sığınır. Çoxu-su ölmündən can qurtara bilməmiş-di. Görəsən, o əməliyyatda sağ qalan düş-mən bu təyyarələri görəndə, məğ-lubiliyyət əfərsində yaşadığıları o an-ları xatırlayırmı? - Xatırlayırsınız, ağır zər-bələr unudulmur...

"Akıncı" pilotsuz uçuş aparatının səmada dövrə vurməsi, çəkilişlər aparması dayandırılmış ovqatın davamıdır. Görürsən - qürurlanırsan, qü-rurlanırsan - Azərbaycanın sabahları-nın bənzərsiz işığını görürsən. O işıq dövlətçilik işığıdır, Vətənin işığıdır...

"Orbiter-1KM" zərbə pilotsuz uçuş aparatları, "Orbiter-2", "Orbiter-3" və "Orbiter-4" kaşfiyyat pilotsuz uçuş aparatları, "Aerostar" taktiki-kaşfiyyat pilotsuz uçuş aparatları, "Bayraktar-TB2" silahlı kaşfiyyat pilotsuz uçuş aparatı, silahlanmaya yeni qəbul edil-miş "Hero-120", "SkyStriker" sərbəst uçan döyüş sursatları, "Orbiter-5" tak-tiki-kaşfiyyat pilotsuz uçuş aparatları, "Harop" zərbə pilotsuz uçuş aparatla-rı da eyni ovqatla izlənilir.

Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan respublikalarının Dövlət bayraqlarını daşıyan "Mi-17" döyüş-nəqliyyat heli-kopterləri üçlüyünün uçuşu - "nə bir könül doyur, nə göz el çəkir". Aparıcı bildirir ki, helikopterlərin pilotları Və-tən Müharibəsi qəhrəmanları - Hərbi Hava Qüvvələrinin komandanı gene-ral-leytenant Namiq İslamzadə və pol-kovnik Rəşad Nadirovdur. Zəfərin qa-zanılmasında döyüş uçuşları Zəfəri yaxınlaşdıran pilotlarımızın paradı uçuşları da könülləri telləndirir...

"Mi-17" helikopteri pilot, "Qarabağ" ordenli general-mayor Zaur Rüstə-mov ümummilli lider Heydər Əliyevin portretini göy üzünün göylüyündən keçirib tarixin ruhuna yazırdı...

Təkmilləşdirilmiş "Su-25-Lacın" hücum təyyarələri beşilliyinin uçuşu da bir gərəkliliyin uçuşu oldu: Səməlar da doğmaları sevirdi!

Bu Zəfər son on illərin ən tarixi gü-nü oldu, bu parad ən məzmunlu, ən mahiyyətli, ən gərəklili informasiyalı, ən başəri parad kimi tarixləşdi. Bu möhtəşəm parad dünyaya bir daha çatdırdı ki, Azərbaycan güclü dövlət-dir və onun güclü ordusu vardır...

Rəşid HÜSEYNOV

Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif bizim qonağıdır. Pakistan dövləti və xalqı 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycana dəstək və həmrəylik göstərmişdir. Bu gün ilk dəfə olaraq Azadlıq meydanında Pakistan hərbiçiləri də bizimlə bərabər iştirak edirlər. Bu üç ölkənin - Azərbaycan, Türkiyə, Pakistan xalqlarının, ordula-rının birliyinin təzahürüdür" bu qənaə-tin siyasi təsdiqidir...

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin çıxışları da bu paradı, paradın təmsalında Azər-baycan Ordusuna, Azərbaycan Ordu-sunun təmsalında Azərbaycana rəğ-bət, ehtiramın təsdiqi kimi dinlənir. Payızdı, payız rüzgarı yoxdu, Zəfər ovqatı təbiəti də bu paradın yaşatdığı qürura kökləyib; meh də yoxdu, göy üzündə bulud da.

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi, "Zəfər" və "Rəşadət" orden-li general-polkovnik Kərim Vəliyevin komandanlıq etdiyi paradı Azərbaycan Ordusunun 5000-dən çox hərbi qulluqçusu, Türkiyə Silahlı Qüvvələri-nin iki kolondan ibarət heyəti, Pakis-

tinin "Yarasa", Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin "Qartal" xüsusi təyinatlıla-rından ibarət heyətlərinin, ... mətin yerləş, ahəngdarlığı, 5 il əvvəl in dö-yüşlərinin nəyə söykəndiyinin göstə-ricisi kimi izlənilir.

Parad Azərbaycanın 50 aviasiya vasitəsi, 5 Türkiyə aviasiya vasitəsi, 39 ədəd xüsusi təyinatlı avtomobil texnikası və silah sistemi, 53 ədəd hava hücumundan müdafiə vasitəsi, 63 ədəd raket-artilleriya silahları bu günün gücünün bir hissəsi, sabahla-rın gücünün başlanğıcı kimi təqdim edilir.

Üzərində 12,7 millimetrlük NSV pu-leyotları, tank əleyhinə idarəolunan "Spike-ER", 120 millimetrlük "SPEAR" minaatanlar quraşdırılmış "SandCat-Stormer" zirehli idarəetmə, çevik hərəkət avtomobilləri, silahlan-maya yeni qəbul edilmiş "VAŞAQ" xüsusi əməliyyat nəqliyyat vasitələri (Milli Müdafiə Sənayesinin istehsalı-dır), "COBRA-II" zirehli tibbi təxliyə avtomobilləri, "SKIF" raket kompleksi, "BTR-82A" zirehli transportyorlar, "PDM-3" piyadaların döyüş maşınları, "T-72M1" və "T-90S" tankları, "S-125 TM", "BUK-MB", "BUK-MB2K", "İLDI-RIM-8", "S-300 FAVORIT" və "TOR-